

1 Timotei 1:1-11 – Despre falșii învățători ai Legii

Deși Pavel îi scrie ucenicului și prietenului său Timotei, el se prezintă pe sine cu titlul apostolic. Este posibil ca epistola să fie și recomandarea oficială a lui Timotei pentru lucrarea din Efes, și astfel ea să se adreseze și Bisericii din Efes. Astfel s-ar putea argumenta din această perspectivă modul în care Pavel se prezintă pe sine. Însă el se prezintă într-un mod asemănător și în 2 Timotei (2 Tim.1:1). Iar 2 Timotei este mult mai personală și nu mai este susceptibilă ca fiind o recomandare pentru Timotei. Deci atunci când Pavel se adresează lui Timotei, nu uită să-i reamintească de statutul său de apostol, și faptul că acest statut i s-a dat prin porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, și a Domnului Isus Hristos, nădejdea noastră. Atât Dumnezeu Tatăl împreună cu Dumnezeu Fiul au decis, au deliberat, au dorit, au poruncit ca Pavel să ocupe poziția de apostol în planul marelui de răscumpărare a omenirii. Avea nevoie Timotei de reamintirea acestui lucru? Se pare că da. Obișnuința, prietenia cu Pavel, cunoașterea omului Pavel, puteau face ca Timotei să se raporteze la Pavel doar ca la un frate mai matur în credință. Am discutat cu alte ocazii despre mitul proorocului de departe și desconsiderarea celui de aproape. Timotei era expus și el acestei capcane. Tocmai apropierea sa atât de mare de Pavel îl putea face să uite autoritatea cu care era înzestrat. În cele din urmă chiar apropierea noastră de Domnul ne poate face să uităm sfințenia și autoritatea Lui, și considerându-L Prieten să uităm că este și Stăpânul și un foc mistuitor. Pavel are grijă deci ca Timotei să primească epistola sa nu doar de la prietenul său Pavel ci în primul rând de la apostolul Pavel. Dumnezeu este numit *Mântuitorul nostru*, iar Domnul Isus Hristos *nădejdea noastră*. Dumnezeu este Autorul Mântuirii, iar Isus Hristos nădejdea mântuirii noastre. Dumnezeu este Cel care concepe planul Mântuirii și-L trimite pe Fiul ca Salvator. Astfel Fiul devine nădejdea noastră. El este nădejdea noastră, căci noi cei care am fost mântuiți prin moartea Lui, suntem acum mântuiți prin viața Lui. El este Cel care ne va ajuta să ajungem până la capăt. El este și Cel care va desăvârși mântuirea noastră prin întoarcerea Sa în glorie, prin pedepsirea vrăjmașilor noștri, prin învierea morților și răscumpărarea trupurilor noastre, prin înnoirea creației decăzute. Deci El este nădejdea noastră atât în ce privește mântuirea noastră prezentă cât și în ce privește cea viitoare. Dar El este și răsplata noastră, căci vom fi ca El, căci vom fi cu El,

căci vom fi Mireasa Sa, căci Îl vom vedea așa cum este. El nu este doar Cel prin care Domnul ne dă mântuirea, dar El este chiar mântuirea noastră. El nu este doar nădejdea că vom ajunge la capăt, dar El este însăși nădejdea care ne așteaptă la capăt. El este răsplata noastră, El este viața veșnică, El este mântuirea, El este scopul existenței noastre. A fi mântuit înseamnă a avea parte de Hristos. În cele din urmă drumul sfințirii cu toate necazurile și mângâierile lui va trece. La final ne va aștepta Hristos în slavă. Și vom avea parte de El în funcție de credincioșia noastră prezentă. A dori să ai mult din Hristos nu e greșit, nu e lăcomie, nu e egoism. Aceasta cu siguranță dacă înțelegem măcar în parte esența a ceea ce înseamnă a avea parte de Hristos. Prin acest act Dumnezeu este glorificat și nu noi, și cu cât avem parte de Hristos mai mult cu atât Dumnezeu este glorificat mai mult, cu atât Tatăl se bucură mai mult. Dar cu atât mai mult ne bucurăm și noi de harul de a-L cunoaște mai mult, și de a-i sluji mai mult! Dumnezeu Se așteaptă să dorim cât mai mult posibil din Hristos, după modelul lui Pavel din Filipeni cap.3. Iar Pavel scrie epistola către Filipeni pe la sfârșit de drum, și tot este într-o amețitoare alergare către premiul cel mare. Investiția în această lume nu e atractivă căci este trecătoare. Orice ai obține în această lume este efemer. Dar ce este dincolo este etern. De ce să nu jucăm totul pe o singură carte, pe cartea răsplătirii de dincolo? Nu poți pierde nimic, căci oricum vom pierde tot ce avem din această viață. Avem doar de câștigat. Iar a sluji la doi stăpâni e cel mai chinuitor drum. Deci cu toată inima doar pentru Hristos devine singura cale rațională de a trăi această viață.

Timotei este numit adevăratul copil în credință al lui Pavel. Mulți oameni s-au întors prin Pavel. Totuși doar Timotei e numit adevăratul lui copil în credință. De ce? Pentru că credința propovăduită de Pavel nu era doar un act de moment care să facă posibilă convertirea, era un drum de o viață, era un devotament total și pentru totdeauna pentru Hristos. Din această perspectivă copiii săi în credință nu erau cei care se întorceau la Domnul când el propovăduia, ci cei care după ce se întorceau la Domnul continuau fără a obosi calea credinței descrisă în Filipeni cap.3. Și adevărata cale a credinței nu înseamnă abordare statică și superficială a păstra credința ancorată în Isus. Ci înseamnă un proces dinamic de continuă transformare, zdrobire și vindecare, dărâmare și rezidire, de permanentă provocare și răsturnare a izvoarelor minții, de permanentă redefinire a relației cu Dumnezeu,

de permanentă creștere reală în cunoaștere și iubire. Pe acest drum, cei mai mulți obolesc, se opresc. Dintre cei mulți care s-au întors prin Pavel la Domnul, doar unul singur pare să fi pășit cu adevărat pe cărarea crucii trasată de Pavel. Timotei este dintre cei foarte puțini care au urmat provocare făcută de Pavel tuturor credincioșilor: *călcați pe urmele mele, căci și eu calc pe urmele lui Hristos*. Ispita cea veche: veți fi ca Dumnezeu. Dumnezeu este Cel care ȘTIE, ESTE și POATE. El este DEJA desăvârșit. El este singurul care Se poate opri din drum. El este DRUMUL etern care poate sta. El este Infinitul care Se poate odihni. Dar făptura creată e cea care nu se poate opri niciodată, căci și după învirea din morți viața veșnică va fi cunoaștere Celui etern. Or în Eden lui Adam i s-a oferit posibilitatea cunoașterii absolute care să-L facă deopotrivă cu Dumnezeu. *Și vei fi ca Dumnezeu CUNOSCÂND binele și răul*. Ca fii ai lui Adam ne naștem cu această boală. Și cel mai mare pericol care va izvorî din îndumnezeirea noastră va fi tocmai oprirea din drum ca unii care deja cunoaștem și trăim Evanghelia și a căror misiune a rămas doar învățarea altora. Desigur nimeni nu va îndrăzni să VERBALIZEZE aceste lucruri. Dar înlăuntrul nostru aceasta va fi marea dorință, adesea convingere ascunsă ce va fi trădată de viața noastră. Pavel marele apostol este pregătit pentru lucrare minim 15 ani, din 31 d.Hr (anul posibil al convertirii) și până în anul 46 d. Hr (când este trimis în Fapte 13 în prima lucrare misionară alături de Barnaba). Și după acești 15 ani, e adevărat că intră într-o nouă fază de lucrare când investește mai mult ca înainte în ÎNVĂȚAREA ALTORA. Dar și în această fază, Pavel apostolul rămâne un ucenic al lui Hristos și prioritatea vieții sale este să continue să CALCE pe urmele lui Hristos, crescând în cunoașterea Lui și în iubire față de semenii. Împotriva acestor lucruri nu este lege, nu sunt limite. Mulți au dat înapoi, iar mulți s-au oprit din drum devenind vulnerabili în fața atacurilor Șarpelui din ce în ce mai subtile și complexe. Multă întristare i-au adus acești mulți care s-au oprit. Pavel ne spune în Filipeni, chiar când vorbește de Timotei că cei mai mulți sau chiar TOȚI (dintre CREȘTINI!) caută foloasele lor și nu ale lui Hristos. În contrast cu aceștia, Timotei este pe drumul preschimbării permanente, singurul care ne poate da autoritate să trăim pentru Hristos și nu pentru noi înșine. În acest ocean de întristare resimțit de apostolul Pavel, Timotei apare ca o mare și binevenită mângâiere. Măcar unul urmează calea îngustă! Acest unu poate fi pus în taler cu cei mulți, poate face diferența. La fel cum Iov făcea diferența în contrast cu

cei mulți care umblau pe calea fărădelegii, la fel și Timotei poate face diferența pentru inima lui Pavel. Și ce mare lucru ca marele apostol să-ți spună: *adevăratul meu copil în credință*. Și cu alt prilej a spus: *Nu este nimeni care să-mi împărtășească simțirile ca Timotei....*Iar în 2 Corinteni, Timotei este inclus în echipa apostolică a lui Pavel. Și toate afirmațiile fabuloase rostite de Pavel în 2 Corinteni și care încep cu *NOI* îl includ și pe Timotei!

În jurul anului 48 după Conciliu, Pavel se desparte de Barnaba din pricina lui Ioan, zis Marcu. Ce tristă alegere a făcut Barnaba. Nu a cedat la poziția sa și nu a rămas alături de Pavel. În cele din urmă nu e recunoscută autoritatea superioară a lui Pavel. Barnaba dispare din atenția cărții Fapte. Atenția Duhului rămâne ațintită spre Pavel, căci el și nu Barnaba a fost ales ca marele apostol al Neamurilor. Desigur, Barnaba nu a fost lepădat și Domnul a continuat să lucreze și prin el. Dar cred că Barnaba a pierdut un tren. El putea fi printre adevărații copii în credință a lui Pavel. Dar Barnaba avea de trecut un test greu. Să recunoască autoritatea superioară a unuia care s-a întors la Domnul după el, și pe care el l-a introdus atât apostolilor cât și Bisericii din Antiohia. Pavel încă nu era consacrat ca apostol. Dar Barnaba știa de proorociile rostite de Domnul despre Pavel și de faptul că apostolii de la Ierusalim au recunoscut chemarea sa (vezi Galateni cap.1). Cu toate acestea, a preferat să rămână cu Marcu și fără Pavel, decât să rămână cu Pavel și fără Marcu. Dar locul vacant lăsat de Barnaba a fost luat de Sila mai întâi, ca apoi să fie luat parcă și mai profund de Timotei, adevăratul copil în credință al apostolului. La începutul celei de-a doua călătorii misionare, în Fapte 16:1, Pavel ia cu el pe Timotei din Listra. Dar Timotei era tânăr. Nu cred că avea 25 de ani. Și totuși Pavel care avea măcar 48 de ani, și care fusese pregătit 16 ani și prin revelații directe, și care fusese recent dezamăgit de Marcu și Barnaba, îl ia cu el pe preatânărul și neîncercatul Timotei! E un act de mare curaj! Desigur vârful de lance era Pavel, iar Timotei era în linia doua, și de asemenea și un potențial ucenic și urmaș. Totuși făcea parte din echipa lui cea mai apropiată. Și am discutat și în 2 Corinteni cât de importanți sunt oamenii cei mai apropiați. Ei devin interfață pentru lumile spirituale: fie pentru atacurile celui rău, fie pentru mângâierile Luminii. Și totuși Pavel îl ia pe tânărul Timotei printre cei mai apropiați colegi de slujire. Și nu greșește. Timotei nu-l dezamăgește, ci devine cea mai aleasă mângâiere a sufletului

său și cel mai roditor ucenic al său. Ce a văzut Pavel la tânărul Timotei de l-a luat cu el? Cum arăta Timotei la 25 de ani? Dacă Pavel se întâlnea cu mine când aveam 25 de ani m-ar fi luat cu el? Dar dacă s-ar întâlni acum cu mine, m-ar chema alături de el? Poate tocmai tinerețea lui Timotei a fost un avantaj. Barnaba era în vârstă, era deja un lucrător mai consacrat. Schimbarea, smerenia, flexibilitatea erau o provocare mare pentru el în relația cu Pavel. Dar pentru tânărul Timotei acestea erau mult mai ușoare. Lutul tânăr este mai neîncercat, e adevărat, dar este mai modelabil. Se pare că acesta a fost unul din principiile care l-au ghidat pe Pavel când l-a ales pe Timotei. Au mai fost și niște proorocii rostite despre Timotei la care Pavel va face referire la finalul cap.1. E posibil ca și acestea să-l fi ghidat pe Pavel. În cele din urmă și despre Pavel au fost rostite proorocii chiar în anul convertirii sale. Dar se pare că Barnaba nu le-a luat atât de în serios. Astfel el se desparte *PREA UȘOR* de Pavel. Acest lucru îl face pe Pavel poate să acorde și o mai mare importanță proorociilor rostite despre el, și apoi să fie mai receptiv la proorociile pe care le aude despre Timotei. Vom mai reveni la acest aspect. Timotei rămâne alături de Pavel din 48 până în 64, adică momentul scrierii epistolei 1 Timotei, și apoi până în 66 anul morții lui Pavel. Timotei nu-l părăsește pe Pavel. Rămâne cu el până la capăt. Deci când Pavel scrie 1 Timotei, Timotei petrecuse deja 16 ani de zile lângă mare apostol. În toate lucrările apostolului, Timotei a fost alături de el. Pentru anumite perioade mai scurte de timp este trimis de apostol pentru a vizita și întări anumite Biserici. Dar din acești 16 ani, cei mai mulți sunt petrecuți efectiv lângă apostol. E încurajator faptul că un tânăr ca Timotei are loc lângă apostol și în echipa sa misionară. Traseul lui Pavel e diferit de cel al lui Timotei. Pavel urmează un traseu de tip Moise: pregătit în tăcere și pustie înainte de a fi trimis la bătrânețe în lucrare. Timotei urmează mai degrabă un traseu de tip Ieremia: format în lucrarea în care e chemat de tânăr. Timotei este însă la umbra lui Pavel. Aici e o mare diferență. El este chemat să urmeze traseul formării lui Pavel din misteriosul și tăcutul Tars în mijlocul lucrării misionare. Pavel primea în Tars învățătura direct de la Domnul. Timotei nu mai putea beneficia de acest har. El primea învățătura prin Pavel. De aceea, faptul de a fi lângă Pavel cântărea mai mult decât disconfortul de a fi de tânăr implicat într-o lucrare atât de complexă. Era mai întâi ucenic, și apoi lucrător. Timotei are cum în 64 d.Hr în jur de 40 de ani. Pentru bătrânul Pavel este tot tânăr. E frumoasă relația lor. Diferența de vârstă, faptul că

provin din două generații diferite, diferența spirituală dintre ei, nu împiedică sedimentarea unei relații atât de profunde și cristice. Este o relație de genul tată-fiu. Pavel îl numește pe Timotei FIULE în 1:18. El îi urează fiului său har, îndurare și pace. Salutul paulin este de obicei: har și pace! De ce adaugă Pavel și ÎNDURARE? De ce plusează astfel pe linia HARULUI? Poate că astfel viza una din nevoile lui Timotei, încă tânăr, și după cum vom vedea, se pare că timid din fire. Timotei era încă tânăr. El era la umbra lui Pavel. El sluja pe oamenii sluiți de Pavel. Ne aducem aminte de Iosua, de dificultatea lui Iosua de a prelua conducerea poporului în locul lui Moise. Poporul chiar îi spune direct: dacă Domnul va fi cu tine ca și cu Moise, atunci te vom asculta...Fiind mereu lângă gigantul apostol, tânărul Timotei părea și mai mic și neînsemnat în ochii mândrilor corinteni sau efeseni. Timotei avea nevoie de mult HAR ca să facă față acestei situații. De aceea poate Pavel insistă: har ȘI ÎNDURARE. Acestea vin din partea *Tatălui nostru* dar și de la *Hristos Isus, Domnul nostru*. Observ mereu grija lui Pavel de a vorbi atât despre Tatăl cât și despre Fiul, de a sublinia atât de relația de subordonare dintre Cei doi, dar cât și de armonia desăvârșită dintre Ei. Aici Dumnezeu e numit TATĂL, iar Fiul DOMNUL. E foarte interesant. În dreptul lui Dumnezeu, Pavel insistă pe apropiere, pe legătură de tată-fiu cu cei credincioși, iar în dreptul Fiului insistă pe ideea de AUTORITATE, dată de expresia „Domnul nostru”. Deci apropierea și autoritate sunt așezate împreună. E vorba de echilibrul de care vorbeam mai sus, de echilibrul dat de iubirea de Domnul alături de frica de Domnul. De acest echilibru are nevoie Timotei, atât în relația personală cu Domnul cât și în relația sa cu Pavel! Partea de autoritate e dată Fiului. E puțin surprinzător. De obicei Tatăl este asociat cu autoritatea, iar Fiul, Mijlocitorul, cu ideea de apropiere față de oameni. Dar Pavel le prezintă exact invers: Dumnezeu e Tatăl nostru, iar Fiul Domnul nostru! Oare de ce? Poate tocmai pentru a echilibra în mintea noastră percepția noastră asupra Sfintei Treimi. De obicei noi asociem pe Dumnezeu cu partea de autoritate și judecată și neglijăm iubirea Lui de Tată, iar pe Isus Îl asociem cu iubirea Sa pentru oameni și neglijăm sfințenia și autoritatea Sa. Pavel vrea să ne aducă aminte că Dumnezeu este și iubire, iar Isus este și autoritate și sfințenie. De asemenea, din pricina legăturii sale de tată-fiu cu Timotei, poate vrea să facă o paralelă între relația sa cu Timotei și relația lui Timotei cu Dumnezeu Tatăl.

La plecarea sa în Macedonia Pavel l-a rugat pe Timotei să rămână în Efes. Despre ce moment e vorba? Se au în vedere plecările lui Pavel în Macedonia din Fapte cap.20? Mai puțin probabil. Fapte 20:4 ne arată că Timotei a părăsit Efesul alături de Pavel. Apoi, epistolele întemnițării ne arată că Timotei era cu Pavel la Roma. De aceea, e legitim să presupunem că Pavel a fost eliberat la Roma în jurul anului 64 d.H și a mai activat doi ani înainte de martirajul său de la Roma din 66 d.H. În această perioadă el s-a întors spre Est vizitând multe din Bisericile plantate de el. Tot în această perioadă i-ar fi cerut lui Timotei să rămână în Efes. Deci Timotei era deja în Efes? Se pare că Pavel nu i-a cerut să meargă în Efes, ci să rămână în Efes. A ajuns și Pavel în Efes? Erau amândoi în Efes, și la plecarea sa în Macedonia Pavel i-a cerut să rămână în Efes? Nu știm exact. Ne aducem aminte doar că Pavel le spusese în Fapte 20:25 prezbiterilor din Efes că nu-i vor mai vedea fața. Totuși acum lucrurile par a sta diferit. În 1:3 ni se sugerează că Pavel a vizitat Efesul din nou, iar în 3:14 Pavel își exprimă în mod clar nădejdea că va veni în curând la Timotei în Efes. Deci cum se armonizează aceste pasaje cu cel din Fapte 20:25? Ni se sugerează o schimbare în planul divin cu privire la destinul lui Pavel și relația sa cu Biserica din Efes? Ce ar fi putut produce o asemenea schimbare? Vom mai reveni la aceste aspecte în cap.3.

E cert, ca la un moment dat, după Fapte 19, adică după lucrarea lui Pavel în Efes, Pavel i-a cerut lui Timotei să rămână în Efes. Poate că Timotei dorea să fie alături de Pavel sau să-l vadă pe Pavel care fusese eliberat din temniță. Totuși Pavel îi cere să rămână în Efes. Apoi îi scrie o epistolă pentru a-i întări acest mandat și pentru a-l călăuzi CUM să se comporte în Biserica lui Dumnezeu din Efes până va veni el însuși la Efes. Pavel vede deci o mare miză spirituală în Efes. Timoteo este deja acolo. Pavel îi cere să rămână. Pavel plănuiește să ajungă el însuși acolo în scurt timp. Și în acest scurt timp îi și scrie lui Timotei o scrisoare pentru a ști mai bine ce să facă acolo până la venirea apostolului. Efesul reprezintă o miză puternică. Ne aducem aminte că Efesul a reprezentat apogeul lucrării misionare printre neamuri ale apostolului. Din Efes Evanghelia s-a răspândit în toată Asia Mică și astfel au fost plantate noi Biserici locale în orașe ca Laodicea, Smirna, Filadelfia etc. dar punctul de plecare a fost Efesul. Efesul a fost Biserica-mamă. Astfel înțelegem de ce și în Apoc.1-3, judecarea celor 7 Biserici începe tot

cu Biserica din Efes. Fiecare Biserică locală prezintă o autonomie spirituală, și astfel Smirna poate fi în ascultare chiar dacă Biserica din Efes e în criză spirituală. Totuși, Biserica din Efes pare a exercita o influență spirituală asupra celor din jurul ei. Efesul era și un centru comercial principal al Asiei Mici. De aceea, Biserica din Efes reprezenta și un reper important în mărturia față de cei necredincioși. Tot Noul Testament oferă o cantitate de text și o atenție specială Bisericii din Efes. Însăși epistola 1 Timotei e scrisă din pricina Bisericii din Efes. Modul în care Pavel gestionează situația din Biserica din Efes ne sugerează că e vorba de o stare de urgență, de o situație critică în care Pavel trebuie să intervină prompt.

Principala problemă pe care o sesizează Pavel este prezența în Efes a unor persoane care învățau în Biserică o ALTĂ ÎNVĂȚĂTURĂ. Deci falșii învățători sunt principalul motiv al misiunii lui Timotei în Efes. Ei explică și situația critică, starea de urgență din Efes. Pavel vede că aceștia ar fi putut face ravagii în Biserică prin învățăturile lor, și astfel îi cere lui Timotei să rămână în Efes pentru a porunci degrabă unor să nu mai învețe pe alții. Referirile la O ALTĂ ÎNVĂȚĂTURĂ în contrast cu ÎNVĂȚĂTURA SĂNĂTOASĂ abundă în 1 Timotei: 1:3-11, 1:18-20, 4:1-16, 5:17-22, 6:3-5, 6:20-21. Practic în fiecare capitole se abordează această temă. Jumătate din capitolul 1 tratează direct această temă, iar tot capitolul 4 este dedicat acestei teme. Pavel începe epistola cu referire la această temă (1:3), dar o și ÎNCHEIE cu această temă (6:20-21)! Pavel îi înștiințase pe prezbiterii din Efes că după plecarea sa, cel rău îi va lovi în primul rând prin învățători mincinoși (vezi Fapte 20). Unii se vor vârî din afară, alții vor fi cei din interior care se vor abate de la credință. Biserica din Efes era o Biserică foarte mare. Vorbim de mii de oameni. Ei se întâlneau în Biserici de casă. Erau astfel mulți învățători care slujeau aceste Biserici de casă. Se pare că dintre aceștia unii proclamau altă învățătură. Timotei e trimis cu autoritate apostolică pentru a face ceea ce trebuiau să facă prezbiterii Bisericii din Efes, și anume să le poruncească să nu mai învețe această învățătură, și implicit să părăsească Biserica alături de cei care voiau să-i urmeze. Pavel nu intră în detalii să ne explice procedura. E posibil de asemenea ca printre acești învățători să fi fost și unii creștini naivi care puteau fi recuperați. Astfel ei puteau fi vindecați prin ascultare: dacă se delimitau de falșii învățători și renunțau ei înșiși în a mai răspândi acele învățături străine. Cam cum arătau aceste învățături străine?

Vom descoperi acest lucru pe măsură ce vom studia toată epistola. Dar e bine de la început să ne facem o idee asupra lor. Era vorba de:

- Unii care voiau să fie învățători ai Legii, dar întrebunțau prost Legea.
- Se țineau de basme (mituri) și de genealogii fără sfârșit.
- S-au îndepărtat de la o inimă curată și un cuget bun.
- Stârneau multe polemici, certuri de vorbe.
- Huleau, ca Alexandru și Imeneu.
- Conduși de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor.
- Oameni fățarnici care vorbesc minciuni.
- Opresc căsătoria și întrebunțarea bucatelor.
- Promovau basme (mituri) lumești și băbești.
- Nu se țin de învățătura care duce la evlavie.
- E plin de mândrie, nu știe nimic; ba are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se naște pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele, zădarnicile ciocniri de vorbe ale oamenilor stricați la minte, lipsiți de adevăr și care cred că evlavia este un izvor de câștig.
- Se țin de flecării lumești și de împotrivirile științei.

Observăm că Pavel nu ne prezintă cu foarte mare claritate în ce consta învățătura lor stricăcioasă. Observăm că nu era o erezie clară care ataca divinitatea sau umanitatea lui Isus Hristos, așa cum făceau apostolii mincinoși pe care-i demască Ioan în 1 Ioan. Pavel insistă mult pe **CARACTERUL** stricat al acestor oameni și pe **ROADELE** aduse de învățăturile lor. Centrați pe polemici, pe contraziceri de cuvinte, generând dezbinări, bănuieli rele, suspiciuni, certuri. Învățăturile lor se centreză pe **DETALII** și pe lucruri ciudate. Sesizăm influențe din iudaism: proasta întrebunțare a Legii (afectând probabil doctrina **HARULUI**),

accentul pus pe cercetarea genealogiilor sau oprirea întrebuințării bucatelor. Sesizăm și influențe din păgânism și filosofia greacă: rolul de preot al femeii, oprirea căsătoriei, ascetism dus la extremă, apelul la mituri. La prima vedere nu par lucruri chiar atât de grave, nu par acele erezii nimicitoare de care vorbește Petru. Dar Pavel adoptă o poziție radicală. Pentru el este vorba de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor care duc la căderea din credință și la rătăcire. Marea EREZIE a acestor învățături este tocmai aceea că îi ABATE pe ucenici de la învățătura sănătoasă centrată pe Hristos, pe cunoașterea Lui și creșterea în curăție și iubire cristică. În mod pervers acești învățători nu contestau în mod direct pe Hristos Isus. Tocmai de aceea învățătura lor era atât de periculoasă. Dar ea punea accent pe anumite detalii ciudate. Ele deveneau centrul CREZULUI ucenicilor. Iar roadele erau pe măsură: mândrie, certuri, dezbinări între frați. Orice DETALIU al învățăturii creștine sănătoase care devine centrul cercetărilor și crezului, și criteriul de delimitare față de alți credincioși, devine o EREZIE extrem de periculoasă care lovește în inima Evangheliei, pe centralitatea fundamentală a lui Hristos.

Primul lucru pe care-l precizează Pavel despre acești falși învățători este faptul că se țin de basme (mituri) și de înșirări de neamuri fără sfârșit (genealogii). Filosofia greacă (în special Platon) apela la miturile vechi pentru a explica diverse fenomene sau elemente ale realității. Religiile păgâne și în mod special religia greacă foarte prezentă în Efes îngloba multe mituri despre facerea lumii, a omului, a zeilor. În jurul literaturii vetero-testamentare apăruseră diverse mituri și scrieri apocrife. Desigur filosofii și preoții religiilor păgâne considerau aceste mituri ca fiind adevărate. Pavel le numește mituri, basme, pentru a arăta că nu reprezintă o temelie validă pentru adevăr. Se pare că acești învățători falși făceau apel la aceste mituri pentru a-și promova învățăturile lor în Biserică. Genealogiile însă cred că au în vedere iudaismul. Într-adevăr ele au o importanță aparte pentru Vechiul Testament și pentru iudaism. În Biserica din Efes erau atât mulți creștini iudei cât și mulți creștini dintre neamuri (vezi Fapte 19, precum și Efeseni cap.1-3). Probabil că cei care erau iudei făceau tot felul de cercetări ale propriilor genealogii pentru a demonstra descendența lor din Levi, sau David etc, pentru a-și spori autoritatea în Biserică. Deși până înainte de anul 70, evidența genealogiilor evreilor era bine

păstrată în Templul de la Ierusalim. În anul 70 acestea au ars împreună cu Templu. Sau poate că acei învățători propuneau o interpretare speculativă și simbolică a genealogiilor, prin care să-și poată argumenta învățătura. Observ că Pavel nu respinge în mod categoric și absolut un astfel de demers. Cercetarea genealogiilor și a miturilor își poate avea rolul lor. În acestea se ascund elemente din revelația generală a lui Dumnezeu. Dar e clar faptul că acești falși învățători deviau de la învățătura sănătoasă și suprasolicituau aceste obiecte de cercetare. Pavel privește și la rodul acestor cercetări: dau mai mult naștere la certuri! Pavel are și darul de a vedea efectul pe termen lung. Probabil că ereziile și devierile acestor învățături erau în stare incipientă. Acum abaterea nu era vizibilă pentru toți, nu era șocantă. Dar Pavel vede în profunzime lucrurile. Ele vede cum aceste mici devieri, pe termen lung se vor transforma în învățături letale. Dar care este rodul învățături sănătoase? Ea nu dă naștere la certuri, dezbinări, polemici interminabile pe domenii alunecoase, ci fac să înainteze *lucrul lui Dumnezeu (sau zidirea divină) prin credință*. Lucrul sau lucrarea lui Dumnezeu pe pământ are în vedere zidirea Templului Său sau Bisericii Sale. Pietrele vii trebuie să crească în asemănare cu Hristos iar alte pietre trebuie aduse la viață și așezate în Templu cu același scop. Învățătura sănătoasă aduce mângâiere, pace, îmbărbătare, musturarea care dă viața. Învățătura sănătoasă duce la creșterea unității în Biserică, și la mai multă dragoste, pace, bucurie, curăție, înfrânare, răbdare, facere de bine în viețile ucenicilor. Dar nu acestea erau roadelor discuțiilor interminabile despre mituri și genealogii. După aceste discuții între frați apăreau ziduri, răceală, distanțare, supărări. Ele nu puteau deci face parte din învățătura sănătoasă. În v.5 Pavel îi explică lui Timotei caracteristica fundamentală a lucrării lui Dumnezeu prin faimoasa expresie pe care am mai comentat-o în multe rânduri până acum: *ținta poruncii este dragostea*. Rodul așteptat de Vier de la Viță este iubirea cristică. Astfel ținta, scopul poruncii și a poruncilor este iubirea. Studiul, rugăciunea, sfințirea, învățătura, păzirea poruncilor trebuie să vină din iubire și să ducă la mai multă iubire. De fapt este o singură poruncă: iubește! E porunca cea mai mare în care sunt înglobate toate celelalte porunci. În Matei 22:34-40 ([vezi comentariul](#)) am comentat în detaliu aceste aspecte. Orice poruncă despărțită de IUBIRE devine aducătoare de moarte. Împlinirea poruncilor nu este un scop în sine. Legea nu este un șir de porunci. Legea subordonează și înglobează toată poruncile IUBIRII. Iubirea dă motivație și

sens împlinirii poruncilor. Iubirea e scopul împlinirii poruncilor. Iubirea umple de viață, semnificație și conținut divin fiecare poruncă în parte. Iubirea oferă coerență și unitate poruncilor. Iubirea oferă aplicabilitate poruncilor. Ea călăuzește împlinirea poruncilor în fiecare situație în parte. Învățătura sănătoasă din Biserică vine din iubire și conduce la iubire. Ținta învățaturii sănătoase este iubirea. Dar iubirea cristică nu poate fi produsul strădaniei omenești. Ea izvorăște doar din Dumnezeu. Dar ea nu poate rodi oricum, oricând și în oricine. Ea rodește doar în anumite condiții foarte clare. Dragostea vine doar dintr-o inimă curată, dintr-un cuget bun și dintr-o credință neprefăcută. Sfințirea și curăție aduce iubirea frățească. Necurăția și păcatul aduce lipsa iubirii frățești. Inima curată se lasă mereu cercetată de Duhul pentru a fi apoi curățită de sângele Fiului și vindecată de Apa vieții. Duhul scoate la iveală idolii ascunși, motivațiile greșite, atitudinile păcătoase. Astfel dorințele deșarte, invidia, afirmarea de sine, judecata, răutate, lipsa de onestitate, toate acestea sunt scoase la iveală de Duhul. Inima curată e cea care se lasă în permanență curățită. Ea se așează smerită sub lumina Duhului care lucrează prin Cuvânt, frați, experiențe etc, pentru a fi cercetată. Tot ce e necurat e scos la iveală. Inima nu se împotrivesc, nu neagă, nu caută justificări, nu dă vina pe celălalt. Recunoaște, se căiește, cheamă sângele lui Isus pentru iertare dar și viața Sa pentru vindecare. Nu cade în disperare, dar nici nu se complăce în bolile sale. Credința trebuie să fie neprefăcută, nefățarnică. Ce ar însemna o credință în Hristos prefăcută? Este cel care simulează încrederea în Hristos. El are de fapt alte interese, alte motivații. Motivația sa nu este Hristos. Are motivații rele, ascunse: afirmarea de sine, dezvoltarea propriei lucrări, câștigul material, atragerea ucenicilor de partea sa etc. Astfel el simulează credința față de frați. Credința sa e prefăcută. Pentru a obține anumite binecuvântări de sus el poate printr-o raportare idolatră la Domnul să încerce să simuleze credința și față de Dumnezeu. Iar pentru a se amăgi poate simula credința și față de sine. Credința este amintită și în v.4. Lucrarea lui Dumnezeu poate înaintea doar prin credință. Lucrarea lui Dumnezeu poate fi făcută doar de Dumnezeu, nu poate fi rodul strădaniilor omenești. Astfel omul poate doar chema această putere prin credința sa. Învățătorul autentic învață pe alții prin credință. Adică el rostește Cuvântul punându-și încrederea în puterea nevăzută a Duhului, singura care poate aduce rod în inima ascultătorilor. Învățătorul fals învață pe alții prin vedere. El crede că prin puterea sa persuasivă îi

va schimba pe ceilalți. De aceea, primul este blând, calm, liniștit, nu cade în capcana polemicilor inutile, nu rostește mai mult decât este nevoie, nu investește un efort prea mare în a-și argumenta poziția; iar al doilea își dă viața și duhul pe altarul unor polemici interminabile. Primul conlucrează cu Dumnezeu nevăzut. Al doilea lucrează singur, de capul lui.

V.6 îi explică lui Timotei cum au ajuns acești oameni să se abată de la învățătura sănătoasă și să se țină de flecării. Aceștia au fost dintre frații din Biserică, chiar dintre slujitorii Bisericii. Dar s-au depărtat de o inimă curată, de un cuget bun, de o credință neprefăcută și de ținta iubirii. Au părăsit cadrul de protecție dat de o viață smerită și curată. Au devenit vulnerabili duhurilor de rătăcire. Lipsiți de protecția divină au fost roșiți repede de aceste duhuri de rătăcire. Nu s-au putut opune. Au fost orbiți efectiv. De unde a început căderea lor? Nu au luat aminte la șoapta fină a Duhului, la muștrările Duhului care-i cercetau cu privire la gânduri, motivații și atitudini necurate. Este un domeniu extrem de personal. De aici a pornit totul. Nesocotind muștrarea Duhului, încetul cu încetul s-au abătut de la un cuget bun. Necurăția stârnește împotriva noastră mânia lui Dumnezeu și ne scoate din cadrul de protecție oferit de Hristos. Fără protecția lui Hristos devenim o pradă ușoară duhurilor de rătăcire. Abaterea de la învățătura sănătoasă devine inevitabilă. De ce îi explică Pavel lui Timotei procesul prin care un adevărat slujitor al Cuvântului poate deveni un fals învățător? Pentru a înțelege fenomenele din Biserica din Efes cu scopul de a se poziționa mai înțelept față de ce se petrecea de acolo. Dar în același timp pentru a-l feri pe Timotei de o asemenea cădere. Vom vedea în restul epistolei faptul că Pavel îl avertizează pe Timotei că acest pericol este cât se poate de real și-l vizează și el. Nu e vorba de oameni și de intențiile lor doar. E vorba de un război spiritual cât se poate de real și fără milă. Orice neglijență în procesul ascuns al sfințirii inimii atrage duhuri de rătăcire asupra celui în cauză. Rătăcirea poate căpăta diferite forme, dar tot rătăcire se numește. Dacă acest pericol era real în dreptul lui Timotei, adevăratul copil în credință al lui Pavel, cu atât mai mult ne vizează pe fiecare din noi. Să nu subestimăm puterea vrăjmașului de a ne amăgi, de a ne pune în minte un gând seducător care apoi să ne dea o *nouă* direcție gândirii și vieții noastre. DOAR Hristos și protecția Sa ne poate ține departe de aceste defocalizări și rătăcirii. Nu

rațiunea noastră, nu voința noastră, nu buna noastră intenție, nu teologia noastră. Doar Hristos, nădejdea noastră, ne poate păzi. Și ca să ne păzească e nevoie să nu ne depărtăm de un cuget bun, de o inimă curată, de o credință neprefăcută. În fața acestui pasaj nu pot decât să mă rog în dreptul meu ca Domnul să mă facă să iau mereu aminte la TOATE muștrările Duhului, să le aud, să mă smeresc, să mă las curățit și vindecat.

Falșii învățători vor să fie învățători ai Legii. Motivația lor nu este iubirea. Ei vor să aibă un titlu de învățător, o slavă deșartă de înțelept. Aceasta e ținta lor. Legea este ceva complex. Rolul ei în revelația divină, în mântuirea omului, în Evanghelie este multiplu și complex. Dar acești falși învățători dau dovadă de o mare confuzie cu privire la Lege, și nu știu nici ce spun, nici ce urmăresc. Lipsa de coerență, contradicțiile frecvente, confuzia îi caracterizează din plin. Pavel simte nevoia să-i reamintească lui Timotei rolul Legii în Evanghelie. *Legea e bună dacă cineva o întrebuințează bine*. Deci Legea e benefică doar dacă este folosită într-un anumit mod, adică doar dacă este lăsată la locul ei, doar dacă i se respectă LOCUL și funcția pe care i-o dă Evanghelia. Se pare că acești falși învățători erau niște predicatori moraliști care promovau o împlinire a legii prin strădania și voința omului, abătându-se astfel de la Evanghelia harului lui Dumnezeu. Cred din această pricină în următorul pasaj (1:12-17), Pavel va înălța harul iertător și vindecător al Evangheliei. Legea ca șir de porunci, care ne arată CUM să trăim ca să fim mântuiți și să nu avem parte de mânia lui Dumnezeu, nu ne poate oferi SOLUȚIA la problema păcatului: nici în domeniul iertării, nici în cel al vindecării. Ea doar ne arată PROBLEMA, ne facem conștienți de existența ei, și anume păcătoșenia noastră iremediabilă înaintea lui Dumnezeu. Legea ne ajută să ne conștientizăm groapa în care suntem: vinovați și bolnavi de păcat și total neputincioși în a obține iertarea sau în a ne schimba viețile în bine. Aceasta e întrebuințarea BUNĂ A LEGII. Aici e rolul și folosul Legii. De aceea Legea este nu pentru cel neprihănit, ci pentru cel nelegiuit. Cel nelegiuit poate conștientiza gravitatea nelegiurilor lui, și neputința de a schimba ceva, doar cu ajutorul Legii. Legea înalță standardele sfințeniei divine. Ne arată cât de mult ne-am abătut de la voia lui Dumnezeu și cât de supărat este Dumnezeu pe noi. Și abaterea esta atât de mare, și mânia Sa față de noi este atât de aprinsă, încât nu putem face absolut

nimic pentru a potoli mânia divină sau pentru a micșora prăpastia dintre viața noastră și așteptările lui Dumnezeu. Doar din această groapă a vinovăției și neputinței, soluția dată de Hristos capătă sens și poate fi primită. Dacă nu ești în această groapă, oferta lui Hristos nu este relevantă pentru tine. Doar din această groapă se poate naște adevărata credință în Hristos. Hristos devine singura speranță pentru iertarea și vindecarea noastră. Doar El! Doar moartea Sa și doar viața Sa. Ceea ce-i face concurență lui Hristos sunt așa-zisele fapte noastre bune și așa-zisă voință și puterea a noastră de a face binele. Legea are rolul de ne dovedi cât de mânjite de sânge sunt faptele noastre bune și cât de fără de putere este voința noastră în a înfăptui Binele. Pentru aceasta Legea nu scade deloc din standardele divine, ci le înalță sus de tot, le lasă acolo unde sunt. Ea nu are în vedere doar păcatele vizibile, șocante (ucigașii de mamă...), ci și cele mai uzuale (minciuna), dar și cele ascunse, subtile (orice este împotriva învățaturii sănătoase). Iată rolul Legii în cadrul Evangheliei lui Pavel. El ne mai vorbește despre acest rol în Galateni și Romani:

17. Iată ce vreau să zic: un testament pe care l-a întărit Dumnezeu mai înainte, nu poate fi desființat, așa ca făgăduința să fie nimicită de Legea venită după patru sute treizeci de ani.

18. Căci, dacă moștenirea ar veni din Lege, nu mai vine din făgăduință; și Dumnezeu printr-o făgăduință a dat-o lui Avraam.

19. Atunci pentru ce este Legea? Ea a fost adăugată din pricina călcărilor de lege, până când avea să vină „Sămânța” căreia îi fusese făcută făgăduința; și a fost dată prin îngeri, prin mâna unui mijlocitor.

20. Dar mijlocitorul nu este mijlocitorul unei singure părți, pe când Dumnezeu este unul singur.

21. Atunci oare Legea este împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Nicidecum! Dacă s-ar fi dat o Lege care să poată da viața, într-adevăr, neprihănirea ar veni din Lege.

22. Dar Scriptura a închis totul sub păcat, pentru ca făgăduința să fie dată celor ce cred prin credința în Isus Hristos.

23. Înainte de venirea credinței, ***noi eram sub paza Legii, închiși pentru credința care trebuia să fie descoperită.***

24. Astfel, ***Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos, ca să fim socotiți neprihăniți prin credință.***

25. După ce a venit credința, nu mai suntem sub îndrumătorul acesta.

26. Căci toți sunteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Hristos Isus.

27. Toți care ați fost botezați pentru Hristos v-ați îmbrăcat cu Hristos.

28. Nu mai este nici iudeu, nici grec; nu mai este nici rob, nici slobod; nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toți sunteți una în Hristos Isus.

29. Și, dacă sunteți ai lui Hristos, sunteți „sămânța” lui Avraam, moștenitori prin făgăduință.

(Galateni 3)

19. Știm însă că tot ce spune Legea, spune celor ce sunt sub Lege, pentru ca orice gură să fie astupată, și toată lumea să fie găsită vinovată înaintea lui Dumnezeu.

20. Căci nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui prin faptele Legii, deoarece prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului.

21. Dar acum s-a arătat o neprihănire pe care o dă Dumnezeu, fără lege – despre ea mărturisesc Legea și Prorocii –

22. și anume, neprihănirea dată de Dumnezeu, care vine prin credința în Isus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred în El. Nu este nicio deosebire.

23. Căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu.

24. Și sunt socotiți neprihăniți, fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea care este în Hristos Isus.

(Romani 3)

Prin Lege vine cunoștința deplină a păcatului. Iată rolul Legii. Nu să ne dea VIAȚA, ci să ne conștientizeze pe deplin de starea noastră de păcătoșenie înaintea lui Dumnezeu. Doar conștientizând această stare putem ajunge să credem în Hristos. E păgubos însă să credem că rolul de diagnostic al Legii a fost operant doar înainte de convertirea noastră. Oare la convertire am cunoscut pe deplin starea noastră de păcat, și ne-am ancorat pe deplin credința noastră în Hristos? Mai degrabă urmează un proces de o VIAȚĂ în care descoperim noi zone de păcat și neputință care necesită iertarea și vindecarea prin aceeași credință în Hristos Isus. Ceea ce s-a întâmplat cu ÎNTREGUL ființei noastre la convertire se va repeta în mic cu privire la nenumărate domenii particulare ale vieții noastre. La nașterea din nou intrăm în procesul mântuirii. Evanghelia vrea să ne răscumpere întreaga trăire,

și pe rând, în ordinea hotărâtă de Duhul, va vrea să ne mântuiască ca soți, angajați, slujitori, șoferi, cetățeni etc. Dar mai întâi trebuie să își facă lucrarea Legea. Ea trebuie să ne arată în falimentul nostru ca și soț, și neputința noastră de a iubi ca și Hristos. Din această neputință se naște o nouă dimensiune a încrederii în Hristos. Doar El poate ierta și vindeca acel domeniu. Și această credință aduce viață. Mare atenție să nu întrebuițăm greșit Legea în procesul sfințirii noastre. Am analizat în detaliu acest pericol în comentariile pe [2 Corinteni](#) și Matei. Când Legea ne arată în viața noastră o discrepanță între ce suntem și așteptările lui Dumnezeu cu privire la noi, instinctul luciferic din noi este să ne simțim mânjiți și vinovați și să ne mobilizăm voința să ne schimbăm pentru a acoperi restul. Dar aceasta înseamnă mântuire prin faptele Legii! Și anume căutăm să scăpăm de vinovăție prin schimbarea noastră morală, și căutăm schimbarea morală prin strădania noastră sinceră de a alege binele în acel domeniu. Desigur pe buzele noastre vom afirma că mântuirea e doar prin har, dar reacția noastră lăuntrică în fața condamnării nemiloase a Legii ne va demasca trăirea noastră prin Lege și prin har. Calea harului e cu totul alta. Caut eliberarea de vinovăție nu prin schimbare morală ci prin credința în Isus Hristos. Și DOVADA că am accesat calea harului este că sunt eliberat de VINOVĂȚIE înainte să mă schimb și să capăt vindecarea în acel domeniu. Faptul că am mărturisit problema Domnului, că am pus boala în brațele Celui ce a murit pentru mine, e suficient. Greșelile se mai repetă, dar vinovăția nu mă domină. Iertarea mea vine prin moartea lui Hristos și nu prin schimbarea mea în bine. Dar nu mă complac. Evanghelia completă înseamnă credința în moartea și în viața lui Hristos. Al doilea pas este nu să îmi mobilizez voința umană să mă schimb, ci să îmi pun încrederea în ceva din afara mea, în viața lui Hristos, singura care-mi poate da vindecarea. E ceva subtil. E o diferență foarte fină între a-mi da toate silințele prin Lege și a-mi da toate silințele prin har, între a-mi mobiliza voința mea în a mă schimba, sau a aștepta ajutorul de la Cel care-mi va da și voința și înfăptuirea. Voi căuta soluția în viața lui Hristos doar după ce sunt deplin încredințat că strădaniile mele omenești, voința mea, strategiile mele cognitive și comportamentale, bunele mele intenții, dorința mea de a face binele, angajamentele mele de a nu mai greși în acel domeniu, sunt complet inutile. Ele nu pot aduce vindecare reală în acel domeniu. Vindecarea reală vine doar prin har, și doar când vine de sus, din afara mea, vindecarea nu zidește o piatră la mândrul pedestal al

neprihănirii personale, ci mai degrabă mai varsă un pahar de smerenie în inima care spune: *Domnul cel atât îndurător nu doar că m-a iertat ci m-a și vindecat prin îndurarea și puterea Lui! Și în marea Sa răbdare și bunătate a mai vindecat o nouă boală!* Vindecarea mă face mai smerit, mai copleșit de contrastul dintre păcătoșenia mea și harul Său. Atenție deci la întrebuințarea Legii. Când Legea ne condamnă nemiloasă într-un nou domeniu al vieții noastre, să nu ne panicăm, să nu disperăm, să NU ne grăbim să rezolvăm situația. Ci mai degrabă să lăsăm Legea să ne conducă din nou, mai adânc, mai profund la credința în Hristos Isus!

În cartea Mica am observat încă odată de câte ori repetă Vechiul Testament tiparul căinței finale a lui Israel care are ca și rod venirea lui Mesia în slavă. Și ne-am întrebat: De ce se repetă de atâtea ori acest tipar al împresurării finale a Ierusalimului, al strigătului său disperat și al venirii lui Mesia în glorie? Poate că acest tipar ascunde și venirea lui Mesia către un anumit domeniu al vieții noastre pentru a ne da vindecare. Când va veni Mesia în acest domeniu al vieții mele pentru a mă vindeca și a mă elibera de puterea vrăjmașului? Se pare că doar când voi striga cu adevărat. Dar acest strigăt autentic, profund, total disperat se pare că poate să apară doar după o împresurare, doar după o presiune foarte puternică. Aici pare a fi rolul Legii de ne împresura (condamna și pedepsi) într-un anumit domeniu până ne aduce în starea de disperare din care putem să strigăm cu adevărat către Hristos, din care ne putem ancora cu adevărat credința doar în El ca să ne vindece. Și atunci El va veni. Dar se pare că fără această împresurare prealabilă noi nu vom striga cu adevărat pentru vindecare. Și e normal, căci nu conștientizăm încă gravitatea bolii și urâciunea bolii respective. Doar împresurarea și pedeapsa rece a Legii ne poate da cunoștința deplină a aceluia păcat. Și doar de acolo se naște acel strigăt real: *Vino, Doamne Isuse, să domnești și în acest loc din viața mea!* Și El va veni și nu va întârzia!

Întrebuințarea bună a Legii afirmată de Pavel nu este părerea sa despre acest subiect. Este potrivit cu Evanghelia. Dar nu Evanghelia sa, ci cu Evanghelia lui Dumnezeu, Evanghelia slavei. Această Evanghelia nu este invenție lui Pavel. Ea i-a fost încredințată prin revelație DIRECTĂ lui Pavel, la fel cum i-a fost încredințată lui Moise Legea. Evanghelia aceasta este o Evanghelia a slavei căci prin ea se pune în lumină taina ascunsă de veacuri în Dumnezeu, și anume Hristos

în noi, nădejdea slavei. Este o Evanghelie a slavei căci prin ea mulți fiii sunt aduși la slavă, la slava de a fi asemenea lui Hristos și de a ședea pe scaunul Său de domnie pentru eternitate. La o asemenea slavă a râvnit Lucifer și cu o astfel de slavă a fost sedus primul cuplu din Eden. Dar la această slavă nu se poate ajunge nici prin actul creației, nici prin strădanie, și mai ales nu prin răzvrătire. La această slavă se poate ajunge doar prin actul răscumpărării prin Evanghelia slavei. Ea nu oferă doar o simplă îndreptățire. Cel care crede, moare împreună cu Hristos și înviază împreună cu Hristos. Și această identitate nouă este dezvoltată în creuzetul indispensabil al suferinței. După cum nici Isus nu a putut recăpăta slava decât prin drumul suferinței, la fel și noi, putem avea parte de slava aceasta doar dacă avem parte de suferințele lui Hristos. Evanghelia ne face parte din aceste suferințe, ne ajută să trecem biruitori prin ele. Cu adevărat e vorba de Evanghelia slavei! Slava este a lui Dumnezeu. Și tot a Sa este și Evanghelia. El este cel slăvit prin lucrarea mesajul și lucrarea Evangheliei, și El este cel slăvit prin proslăvirea noastră în Hristos. Adesea ne-am întrebat de ce a lăsat Dumnezeu mai departe istoria păcatului cu toate crimele din ea. Am putea răspunde: de dragul nostru! Dacă nu ne nășteam în această realitate și dacă nu eram testați și curățiți în acest creuzet al suferinței, NU PUTEAM ajunge la slava cristică. Puteam ajunge la slava primului Adam sau la cea a îngerilor, dar nu la cea cristică. Și Domnul dorea să aducă pe MULȚI fii la slavă. Iată de ce el a poruncit lui Noe ca oamenii să se înmulțească după potop și să umple pământul. Acei MULȚI din plan trebuiau să intre în acest creuzet. Iată o parte din răspunsul la întrebarea: De ce a durat atât de mult? Un obiectiv divin era ca acești MULȚI predestinați la slavă să intre în creuzetul suferinței. Dumnezeu este numit aici FERICIT de Pavel. El va mai fi numit fericit și la finalul epistolei (6:15). Nu sunt alte locuri în Scriptură în care Domnul să fie numit *fericitul Dumnezeu*. Dumnezeul nostru este un Dumnezeu FERICIT. Nu ne surprinde acest lucru. El Își este suficient Sieși și fericirea Sa izvorăște din Sine, din propria desăvârșire și Frumusețe. El Se bucură de Sine, de părtășia și Comuniunea și iubirea veșnică din sânul Sfintei Treimi. Dumnezeu a fost, ESTE și va fi FERICIT. Deci și în prezent Dumnezeu ESTE FERICIT. Ne ajută mult să medităm la această dimensiune a lui Dumnezeu. În cartea Ieremia și în cea a Plângerilor am discutat mult de întristarea din inima Domnului. Habacuc ne-a atras atenția că în aceeași inimă este bucurie și pace. Și Pavel acum merge pe aceeași

linie ca Habacuc. Dumnezeu care plânge pentru poporul Său, ESTE și un Dumnezeu FERICIT. În inima Sa nu este DOAR întristare. Este și bucurie și pace și acestea eclipsează întristarea căci El este numit FERICIT și nu ÎNTRISTAT. Pavel ne propune același model de viață. El ne cere să plângem cu cei ce plâng și cu inima lui Dumnezeu, dar în același timp să fim plini de veselie, pace, bucurie, laudă, mulțumire. Deci e important și ne ajută mult să medităm la fericirea unui Dumnezeu veșnic care nu vede doar realitatea prezentă a suferinței ci și gloria eternă a finalului. Dar de ce Pavel îl numește FERICIT chiar în acest context și de fapt DOAR în acest context al cărții 1 Timotei? Oare Timotei avea nevoie de reamintirea acestei caracteristici divine pentru a contrabalanța întristarea prezentă adusă de problemele din Efes? Sau este un răspuns la falsa învățătură a rătăciților din Efes care apelând la miturile filosofiei îl prezentau pe Dumnezeu într-un mod denaturat?

Evanghelia a fost încredințată lui Pavel. NU lui Timotei, nu Bisericii, ci lui Pavel. Pavel nu spune: *Evanghelia care ne-a fost încredințată NOUĂ*, și nici: *Evanghelia încredințată mie pe care eu ți-o încredințez mai departe ție*. Și în 2 Timotei vom observa că Pavel NU predă ștăfeta apostolică lui TIMOTEL. Această observație e foarte importantă în contextul teoriei bine cunoscute a harului apostolic dat mai departe din generație în generație. Pavel NU face acest lucru nici măcar față de Timotei, adevăratul său copil în credință. Timotei nu este ridicat la rangul de apostol. Apostol rămâne doar Pavel. Timotei rămâne un lider care trebuie să caute să fie credincios Evangheliei pauline. Pavel a primit-o direct prin revelație. Nu de la un om, nu prin studiu și meditație, ci direct de la Isus Hristos. La fel cum ceilalți apostoli au primit învățătura Evangheliei prin contact direct cu Fiul lui Dumnezeu, la fel a fost și cu Pavel. Pavel a fost un nou Moise căruia Dumnezeu i-a vorbit gură către gură. El a fost ridicat până la al treilea cer unde a auzit lucruri care nu pot fi rostite pe pământ (2 Cor.12:2-6). Acest lucru se întâmpla cu 14 ani înainte de a scrie epistola a doua către Corinteni. Dacă această epistolă a fost scrisă în jurul anului 57, atunci această revelație specială a fost primită în jurul anului 43 când Pavel era încă în Tars. În Damasc și în Tars a avut loc se pare un șir de astfel de revelații. Astfel el poate spune în Galateni 1 că Evanghelia sa nu este de obrâșie omenească: nu este nici rodul studiului său

personal al Scripturii, nici o învățătură primită de la un alt om. Este o revelație primită direct de la Isus Hristos după cum Dumnezeu prevestise încă de la convertirea sa:

- Dumnezeuul părinților noștri te-a ales să cunoști voia Lui, **să vezi** pe Cel neprihănit și **să auzi** cuvinte din gura Lui; căci Îi vei fi martor față de toți oamenii pentru lucrurile pe care le-ai văzut și auzit. (Fapte 22:14).

După cum Dumnezeu i-a dat direct lui Moise poruncile Legii și planul detaliat al Cortului Întâlnirii, la fel Isus Hristos i-a explicat în detalii lui Pavel Evanghelia Sa care include toată cărțile Vechiului Testament dar și noua fază a revelației aduse de Isus. Ne aducem aminte cum Isus, în cele 40 de zile de după înviere le-a explicat gură către gură apostolilor înțelesul Scripturilor Vechiului Testament. De acest tip de revelații a avut parte și Pavel. Este ca și cum Isus Hristos a luat pe rând fiecare carte a Vechiului Testament și i-a tălmăcit-o lui Pavel gură către gură. Și când i-a tălmăcit-o i-a și arătat realitățile Evangheliei, la fel cum Ioan când a primit revelația Apocalipsei, nu a primit doar un șir de informații de sus, ci a văzut și a simțit acele realități cerești. De asemenea revelații a avut parte și Pavel. El a văzut pe Hristos, el a văzut realitatea crucii, el a văzut realitatea spirituală a Bisericii, și slava viitoare. El vestea despre ce a văzut și auzit. Era un martor OCULAR al acestor realități, al lui Isus Hristos, și a Evangheliei. La începutul comentariului pe 2 Corinteni vorbeam de o scurtătură în formarea lui Pavel prin aceste revelații. În mod cert a fost vorba de o scurtătură de care noi nu vom avea parte. Dar acum, după ce am lucrat mai mult asupra cronologiei Noului Testament, înțelegem că și această scurtătură posibilă prin revelații directe a durat măcar vreo 15 ani! Cât de complexă este Evanghelia! Cât de lung este drumul cunoașterii și înțelegerii fundamentelor sale. Iluzia că ȘTIM Evanghelia este o mincinună atât de nocivă. Singura cale a vindecării și creșterii noastre este tocmai să cunoaștem MAI MULT din Evanghelia pe care o cunoaștem de fapt atât de puțin. Slujba lui Pavel a fost unică în istorie, la fel cum a fost și cea a lui Moise. Prin Moise a venit Legea, iar prin Pavel Evanghelia. Tocmai din pricina unicității slujbei se explică și privilegiile revelațiilor de care a avut parte. Slujba lui Pavel e unică și irepetabilă. Căci este o singură Evangheliie, și lui i s-a încredințat TOATĂ această Evangheliie. Noi nu putem decât să ne trudem să înțelegem și apoi să

rămânem credincioși temeliei puse de Pavel. Este o singură temelie absolut necesară și completă. E temelia pusă de Pavel. Nu există revelații ulterioare care să completeze Evanghelia lui Pavel. Lui nu i s-a încredințat o parte din Evanghelie, ci toată Evanghelia. Doar venirea în slavă a lui Hristos Isus va însemna întrarea într-o NOUĂ etapă a revelației. Iar acest lucru se va întâmpla după Evanghelia încredințată apostolilor. Pavel ne îndeamnă să călcăm pe urmele lui și să căpătăm premiul cel mare. Dar această așa-zisă competiție sfântă cu apostolul poate avea sens doar din perspectiva principiului: *cui i s-a dat mult i se va cere mult, cui i s-a dat puțin i se va cere mai puțin!* Lui Pavel i s-a dat mult, iar nouă tuturor celorlați ni s-a dat puțin. E semnificativ faptul că în momentul scrierii epistolei 1 Timotei, Timotei petrecuse cu Pavel deja aceeași perioadă de timp în care Pavel a fost format prin aceste revelații. Cu toate acestea, Pavel nu se așteaptă ca Timotei să fi atins nivelul de cunoaștere și trăire specific apostolatului. Chiar dacă Timotei a petrecut 16 ani lângă Pavel și era adevăratul său copil în credință și cel mai roditor ucenic al său, Timotei nu puteau să atingă nivelul apostolic de cunoaștere, trăire și autoritate. Acesta poate fi atins doar prin revelații directe și ungeri speciale ale Duhului de care au avut parte DOAR APOSTOLII. Astfel Pavel consideră că Timotei are nevoie de această epistolă, de aceste reamintiri și sfaturi. Pavel nu se așteaptă ca Timotei să acționeze ca un apostol. Pavel așteaptă ca Timotei să se lasă orientat și sfătuit de apostoli în continuare. În funcție de contextul istoric în care ne naștem, de cât timp ni se dă să studiem și să trăim, primim CEVA din revelația Evangheliei față de care trebuie să fim credincioși. În funcție de credincioșia cu care ne-am raportat la ce am primit, vom fi judecați și răsplățiți. Nu ne putem compara cu Pavel. Destinul său, alegerea sa, formarea sa, autoritatea sa, rodirea sa, rolul său...toate aceste sunt unice și irepetabile. El le-a primit pentru a putea așeza temelia. Noi zidim pe temelia lăsată de El. Acesta e rolul nostru, DIFERIT de rolul său unic de apostol. Vom vedea și în continuare în text, că el a fost lăsat ca o pildă pentru cei care cred. Dar și Isus e o pildă pentru noi! Dar după cum diferențele dintre noi și Isus sunt nemărginite, la fel și diferențele dintre noi și Pavel sunt foarte mari. Isus era fără păcat, și Fiul lui Dumnezeu. Noi, ființe create, ne-am născut morți în păcat. E o diferență fundamentală de DAT ontologic, existențial. El totuși e modelul nostru, Idealul după care trebuie să ne ghidăm și pe care niciodată nu-l vom atinge. Dintr-o altă perspectivă, dar într-un mod asemănător, este și Pavel

o PILDĂ pentru noi toți. Îndemnul va fi mereu: ***călcați pe urmele mele căci eu calc, am călcat pe urmele lui Hristos.*** Aceasta înseamnă că Pavel VA FI MEREU înaintea noastră, va fi mereu între NOI și HRISTOS. Niciodată nu vom ajunge CA PAVEL, și nicidecum înaintea sa. Singura modalitate prin care putem “concura cu el” este fiind foarte credincioși PUTINULUI care ni s-a dat, după cum și el a fost foarte credincios MULTULUI care i s-a dat. Diferența care va rămâne între noi și Pavel nu trebuie să ne frustreze. E ceva normal. Așa a fost orânduit de Domnul ca el să fie mereu între noi și Hristos. Provocarea este să călcăm pe urmele lui, să nu obosim, să nu rămânem pe loc. Și să facem acest lucru fiind credincioși față de ce am primit. Ar fi absurd să comparăm pe Pavel cu un rob/slujitor needucat și fără carte din Evul Mediu pus să muncească pământul de dimineață până seara. Dar și acelui OM Dumnezeu i-a dat CEVA din Revelație. În funcție de răspunsul său la acel CEVA va fi judecat și răsplătit. Nu putem ÎNMULȚI decât ceea ce ni s-a dat. Și nu putem înmulți decât în măsura în care Dumnezeu ne îngăduie. Dumnezeu pune astfel LIMITE lucrării și creșterii noastre în cunoaștere. Și aceasta pentru a străluci CREDINCIOȘIA, și CREȘTEREA și nu atât măreția produsului final. Aceste LIMITE trebuie acceptate cu smerenie.